

IZUMI V ZGODOVINI

1) Iznajdba je nekaj, kar je **na novo odkrito**, zlasti na tehničnem področju. (po naključju: med delom ali z opazovanjem; so posledica načrtnega dela: poskusi, meritve, ...)

2) Prvi izum je bil grobo **obdelan kamen** (orodje in orožje). Njegova uporaba je za človeka pomenila večjo uspešnost v preživetju in boljše življenje.

3) **Ogenj** so ljudje spoznali naključno (strela, vulkan, gozdni požar). Ogenj je ljudem omogočal:

- toploto v mrzlih dneh in nočeh,
- kuhanje hrane,
- zaščito pred divjimi živalmi,
- svetlobo v večernem času,
- druženje, ...

4) Iznajdba **kolesa** je ena najpomembnejših iznajdb v zgodovini človeštva:

- Uporaba kolesa je prinesla spremembe v gospodarstvu in v prometu (lažji in hitrejši prevoz tovorov).
- Prvo kolo so najverjetneje uporabljali v Mezopotamiji (lončarsko vreteno).
- Najstarejše kolo z osjo na svetu (Ljubljansko barje)
- Zaradi uporabe vozov so začeli graditi **ceste**.
- Vrste vozov: bojni voz, poštni voz, kočija, ...
- Konjske vprege sta spodrinila vlak in avtomobil.
- Kolo je postalo tudi osnova za delovanje številnih pripomočkov.
- **Rimljani** so razvili celo vrsto iznajdb (oblegovalni naprave, mlini, zidarski odri, dleto, svinčnica, ...)